

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 16 februari 2017, kenmerk ACM/DE/2017/200909, tot wijziging van de tariefstructuren als bedoeld in artikel 12a van de Gaswet betreffende de tariefstructuur voor de aansluitaak als bedoeld in artikel 10, zesde lid, onder a, van de Gaswet

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 12f, eerste lid van de Gaswet;

Besluit:

ARTIKEL I

De Tarieencode gas wordt gewijzigd als volgt:

Na artikel 3.3.7.2 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

3.3.7.3 Berekening tarief operationele aansluitpunten

Het tarief voor elk aansluitpunt i dat op het moment van vaststelling van de tarieven operationeel is, wordt berekend met de formule:

$$t_i = \frac{KK_i + OK_i}{\sum_i (KK_i + OK_i)} * \frac{TI_{AT}}{RV_i}$$

Waarbij:

t_i	Het tarief exclusief tariefcorrecties in euro's per kWh/uur voor aansluitpunt i voor het betreffende tariefjaar;
KK_i	De kapitaalkosten in euro's voor aansluitpunt i voor het betreffende tariefjaar, waarbij de kapitaalkosten zijn berekend op grond van alle activeringen van aansluitpunt i en de in het methodebesluit voor het betreffende tariefjaar vastgestelde afschrijvingstermijn en vermogenskostenvergoeding;
OK_i	De operationele kosten in euro's voor aansluitpunt i voor het betreffende tariefjaar, waarbij de operationele kosten zijn berekend op grond van een schatting die gelijk is aan een percentage van alle activeringen van uitbreidingsinvesteringen van aansluitpunt i . Dit percentage is gelijk aan de in het methodebesluit voor het betreffende tariefjaar vastgestelde percentage waarmee de operationele kosten van uitbreidingsinvesteringen worden geschat;
$\sum_i (KK_i + OK_i)$	De som van de totale kosten in euro's van alle bij vaststelling van de tarieven operationele aansluitpunten voor het betreffende tariefjaar, waarbij de totale kosten gelijk zijn aan de operationele kosten plus de kapitaalkosten;
TI_{AT}	De totale inkomsten in euro's voor de aansluitaak voor het betreffende tariefjaar, exclusief inkomsten uit tariefcorrecties;
RV_i	Het rekenvolume in kWh/uur van aansluitpunt i voor het betreffende tariefjaar.

3.3.7.4 Berekening tarief nieuwe aansluitpunten

Het tarief voor elk aansluitpunt j dat op het moment van vaststelling van de tarieven nog niet operationeel is maar vóór of tijdens het tariefjaar operationeel wordt, wordt berekend met de formule:

$$t_j^{gecorrigeerd} = \frac{TI_{AT}^{gecorrigeerd}}{\sum_i RV_i}$$

Waarbij:

$t_j^{gecorrigeerd}$	Het tarief inclusief tariefcorrecties in euro's per kWh/uur voor het aansluitpunt dat gedurende een tariefjaar operationeel wordt voor het betreffende tariefjaar;
$TI_{AT}^{gecorrigeerd}$	De totale inkomsten in euro's voor de aansluitaak voor het betreffende tariefjaar, inclusief inkomsten uit tariefcorrecties;

$\sum_i RV_i$

De som van de rekenvolumes in kWh/uur van alle bij vaststelling van de tarieven operationele aansluitpunten voor het betreffende tariefjaar.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 16 februari 2017

*De Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:
F. J. H. Don
bestuurslid*

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA, 's-Gravenhage.

TOELICHTING

I. Samenvatting

1. Met dit besluit stelt de Autoriteit Consument en Markt (ACM) een wijziging van de Tarieencode gas vast. Met de wijziging maakt ACM duidelijk hoe de tarieven voor aansluitpunten op het gastransportnetwerk van GTS worden berekend. Deze wijziging vindt ACM noodzakelijk omdat de regulering van de aansluitaak¹ per 1 januari 2017 wijzigt, met ingang van de nieuwe reguleringsperiode. Het doel is om vast te stellen hoe de totale inkomsten die GTS mag ontvangen voor de aansluitaak worden verdeeld over de operationele aansluitpunten. ACM stelt hiermee vast dat deze inkomsten verdeeld worden op basis van de kosten per aansluitpunt. Dit resulteert in een individueel tarief per aansluitpunt dat, gegeven de vooraf vastgestelde inkomsten, zo veel mogelijk verband houdt met de kosten van dat aansluitpunt.

II. Aanleiding en gevolgde procedure

2. ACM stelt op grond van artikel 12f van de Gaswet regelgeving vast voor de energiemarkt. ACM heeft op grond van artikel 12c, tweede lid van de Gaswet de bevoegdheid om de tariefstructuren en voorwaarden ambtshalve te wijzigen, indien zij dat noodzakelijk vindt.
3. ACM is van mening dat wijziging van de Tarieencode gas noodzakelijk is, omdat de regulerings-systeematiek voor de aansluitaak met ingang van de nieuwe reguleringsperiode wijzigt. De huidige tariefstructuur voor het aansluitpunt is in de Tarieencode gas opgenomen bij besluit van 7 november 2013.² In dat besluit heeft ACM de wijze waarop het tarief wordt berekend nader toegelicht en vastgelegd.³ Zoals uit het besluit van 7 november 2013 volgt, is deze tariefstructuur gekoppeld aan het Methodebesluit GTS 2014–2016⁴ waarin is aangegeven dat de vergoeding van kosten voor de aansluitaak voor Gasunie Transport Services (GTS) geschiedt via de zogenoemde nieuwe producten en dienstenregeling.⁵ Dit betekent dat de kosten voor de aanleg, het in werking hebben en onderhouden van een specifiek aansluitpunt voor het tariefjaar waar het tarievenbesluit betrekking op heeft, in rekening worden gebracht. De regulering van de aansluitaak wijzigt en dit maakt dat naar het oordeel van ACM de Tarieencode gas dient te worden gewijzigd.
4. ACM heeft contact gehad met GTS over de noodzaak tot het wijzigen van de Tarieencode gas. GTS liet echter weten geen codevoorstel te zullen initiëren. Daarom ziet ACM zich genoodzaakt zelf wijziging van de Tarieencode gas te initiëren.
5. ACM heeft op 25 augustus 2016 een ontwerp van het besluit ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. Tevens heeft ACM het ontwerpbesluit per e-mail gezonden aan Netbeheer Nederland en de haar bekende representatieve organisaties van netgebruikers.
6. ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat bedoeld in de Notificatierichtlijn. Om die reden zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden.

III. Inhoudelijke toelichting

7. In de reguleringsperiode 2014–2016 zijn de kosten die GTS maakte voor aanleggen, in werking hebben en onderhouden van de aansluitpunten steeds achteraf één op één vergoed via een correctie van de tarieven (ook wel: nacalculatie). Zo is dat vastgelegd in het Methodebesluit 2014–2016. De kosten voor aansluitpunten in de nieuwe reguleringsperiode worden niet langer via nacalculatie vergoed, maar op basis van de vooraf vastgestelde inkomsten voor deze taak. ACM bepaalt in het methodebesluit 2017–2021⁶ dat de inkomsten per taak worden vastgesteld op het niveau van de verwachte efficiënte kosten. De verwachte efficiënte kosten voor de aansluitaak zijn gebaseerd op de werkelijke kosten en verwachtingen over toekomstige ontwikkelingen die van invloed zijn op de efficiënte kosten. De overgang van de vorige reguleringsperiode naar de nieuwe reguleringsperiode betekent dat de tarieven van de aansluitpunten niet langer worden gebaseerd

¹ Taak als bedoeld in artikel 10, zesde lid, onder a, van de Gaswet.

² Besluit van 7 november 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/205565.

³ *Idem*, randnummer 33.

⁴ Besluit van 10 februari 2016 met kenmerk ACM/DE/2016/206758. Dit betreft het gewijzigde methodebesluit GTS voor de periode 2014–2016. Aanleiding voor de wijziging waren de tussenuitspraken van het CBB van 5 maart 2015 (ECLI:NL:CBB:2015:44) en 12 januari 2016 (ECLI:NL:CBB:2016:15).

⁵ Besluit van 7 november 2013 met zaaknummer 13.0483.52, randnummer 33.

⁶ Tijdens de vaststelling van dit besluit heeft ACM het methodebesluit 2017-2021 voor GTS nog niet vastgesteld. De genoemde systematiek is echter in de voorgaande reguleringsperiodes toegepast en is tevens in het ontwerp van het methodebesluit zo naar voren gekomen.

- op de werkelijke kosten per punt, maar, net als voor de andere taken, op de vastgestelde inkomsten voor de taak.
8. De tarieven voor de aansluitaak berekent ACM op basis van de vastgestelde inkomsten voor de aansluitaak en het rekenvolume voor een individueel aansluitpunt. Met dit besluit legt ACM een berekeningsmethodiek vast om de inkomsten voor de aansluitaak te verdelen over de verschillende aansluitpunten.
  9. ACM kiest er voor om de inkomsten te verdelen over de operationele aansluitpunten in de verhouding van de kosten van de operationele aansluitpunten. Deze verhouding komt tot uitdrukking in de formule met het quotiënt van de kapitaalkosten en operationele kosten van een aansluitpunt en de som van de kapitaalkosten en operationele kosten van alle aansluitpunten. De verhouding wordt bepaald op basis van de kosten van het aansluitpunt, omdat daarmee de relatie tussen de kosten van het aansluitpunt en het tarief voor dat aansluitpunt zoveel mogelijk wordt behouden. Deze nieuwe tariefstructuur wijzigt dan ook zo min mogelijk aan de bestaande tariefverhoudingen tussen de aansluitpunten.
  10. Het tarief per aansluitpunt wordt berekend door de totale inkomsten voor de aansluitaak in een bepaald tariefjaar te vermenigvuldigen met de hiervoor genoemde kostenverhouding en dit te delen door het rekenvolume van het specifieke aansluitpunt.
  11. De tariefstructuur voor de aansluitaak bevat ook de wijze van berekening voor een tarief voor een zogenoemd nieuw aansluitpunt. Dit is een aansluitpunt dat op het moment van vaststelling van de tarieven nog niet operationeel is, maar wel vóór of tijdens het tariefjaar operationeel wordt. Omdat een dergelijk aansluitpunt op het moment van vaststellen van de tarieven nog niet operationeel is, kan ACM voor dat aansluitpunt nog geen tarief vaststellen dat gebaseerd is op de kostenverhouding van dat aansluitpunt ten opzichte van andere aansluitpunten. De kosten van het nog niet operationele aansluitpunt zijn immers onbekend op het moment dat ACM de tarieven vaststelt. ACM acht deze wijziging van de tariefstructuur voor de aansluitaak nodig om ervoor te zorgen dat GTS gedurende een lopend tariefjaar een tarief voor een nieuw aansluitpunt in rekening kan brengen. Dit tarief wordt berekend door de totale inkomsten voor de aansluitaak te delen door de rekenvolumes van de bij de vaststelling van de tarieven operationele aansluitpunten, wat overeenkomt met het gewogen gemiddelde tarief van de tarieven van de overige aansluitpunten waarvoor ACM al wel een tarief kan vaststellen. De extra inkomsten die GTS via deze weg behaalt, kunnen leiden tot een afwijking ten opzichte van de vastgestelde inkomsten voor de aansluitaak. Dit kan leiden tot een correctie waarover ACM beslist in een toekomstig tarievenbesluit.
  12. Bij het opstellen van dit besluit heeft ACM zich ervan vergewist dat de voorwaarden in overeenstemming zijn met de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

IV. Reactie op ontvangen zienswijzen

13. ACM heeft vier zienswijzen ontvangen. Dit zijn de vereniging gasopslag Nederland (hierna: VGN), de Nederlandse gas en olie exploratie en productieassociatie (hierna: Nogepa), Oranje-Nassau Energie (hierna: ONE) en GTS. ACM is van mening dat het belang van ONE niet rechtstreeks bij dit besluit is betrokken. De overige zienswijzen worden hier voor zover relevant behandeld.

Zienswijze van VGN

14. VGN vindt dat de toegestane inkomsten voor de aansluitaak moeten worden aangepast als een aansluitpunt verdwijnt.
15. De zienswijze van VGN heeft niet geleid tot een wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit. ACM wijst op de systematiek van de regulering. De inkomsten die GTS per taak ontvangt worden in de methode van regulering vastgesteld op basis van de efficiënte kosten voor die taak. De Tarieencode gas ziet dan ook niet op de (vaststelling van de) toegestane inkomsten voor de aansluitaak.

Zienswijze van Nogepa

16. Nogepa stelt dat de operationele kosten moeten worden betrokken bij het bepalen van de tariefstructuur voor de aansluitaak. Immers, de operationele kosten worden ook betrokken bij het bepalen van de toegestane inkomsten voor GTS. In het geval dat alle aansluitpunten op één na volledig zijn afgeschreven, zou alleen dat ene aansluitpunt opdraaien voor alle operationele kosten.
17. De zienswijze van Nogepa heeft geleid tot een wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit. ACM is van mening dat Nogepa terecht erop wijst dat de operationele kosten onderdeel zouden moeten zijn van de tariefstructuur voor deze taak. ACM is het met Nogepa eens dat de operationele kosten voor de aansluitaak bij de vaststelling van de toegestane inkomsten voor de aansluitaak moeten worden betrokken. Als ACM vervolgens de operationele kosten niet betreft bij de verdeling van de

---

toegestane inkomsten over de aansluitpunten, dan kan dit leiden tot een minder goede verdeling. ACM heeft daarom de operationele kosten toegevoegd aan de berekening. Zie verder ook randnummer 9.

Zienswijze van GTS

18. GTS stelt in haar zienswijze op de eerste plaats dat de wijziging van de tarievenscode niet noodzakelijk is. Daarnaast vindt GTS dat de berekening van het tarief voor nieuw aan te leggen aansluitpunten niet voldoen aan het kostenveroorzakingsbeginsel. GTS stelt voor de berekening van het tarief voor nieuwe aansluitpunten te baseren op de geschatte kapitaalkosten in plaats van de kapitaalkosten van de reeds operationele aansluitpunten.
19. De zienswijze van GTS heeft niet geleid tot een wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit. Over de noodzaak van dit besluit is ACM reeds ingegaan in randnummer 3 van deze toelichting. De totstandkoming van het tarief op de wijze die GTS beoogt, op basis van een schatting van GTS, acht ACM onvoldoende transparant. De door GTS geschatte kosten zouden bepalend zijn voor de hoogte van het tarief, terwijl de juistheid van een dergelijke schatting afhankelijk is van bijvoorbeeld de fase van aanbouw van het nieuwe aansluitpunt op het moment dat GTS een schatting moet maken. De onzekerheid over de juistheid van de schatting zou eveneens onzekerheid opleveren over de juistheid van het tarief dat ACM moet vaststellen. De werkwijze waarbij een tarief wordt berekend op basis van het gemiddelde van de reeds operationele aansluitpunten is daarentegen wel transparant en geeft vooraf zekerheid aan de aangesloten partij. ACM gaat daarom niet mee met de zienswijze van GTS. ACM merkt hierbij op dat het tarief voor nieuwe aansluitpunten slechts van toepassing is tot het moment dat het aansluitpunt bij de vaststelling van de tarieven operationeel is.

*De Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:
F. J. H. Don
bestuurslid*